

Teodor Križka
Spoločenstvo

*Keď vo väzení kňazom dali plieť
rybárske siete,
ich prsty pletli, nezovreli päť.
Nuž na tom božom svete
aj ja tak pletiem, ako sa to patrí,
zbierocky básní
ako sieť na sny.
A verím, že ich nepletiem dve na tri,
ani tri na päť, aj keď popamäti.
Nie som kňaz, tobôž väzeň,
len taký rybár, morom spokornetý,
len básnik pri okne, no pozerám sa cezeň
tiež s udivenou vďakou
za voľnosť živlu, oblohy a vtákov.*

Kňazi v GULAGu pletú siete. 1926

https://scontent.fbts4-1.fna.fbcdn.net/v/t1.0-9/26733846_2043272195699366_2949210003643511889_n.jpg?oh=77d6f918acc13378bb2afc02dc2b7116&oe=5B25E2AD

Teodor Križka

Túto báseň som napísal mne až dodnes neznámemu ruskému básnikovi Alexandrovi Gavrilovovi. Vyštudoval rovnaký literárny inštitút ako ja, ale skôr ako ja (skončil r. 1972), minuli sme sa o päť rokov. Dožil by sa 70-tych narodenín, keby ako tridsaťpäťročný nezomrel. Zaspal od infarktu na zadnom sedadle autobusu a autobus ho takého vozil celý deň, kým si nevšimli, že pasažier bez dokladov nie je opilec a že si zdriemol na večnosť. Pravdepodobne veľmi trpel kvôli otcovi, ktorý spáchal vo väzbe samovraždu a na rozlúčku zo striedky chleba vytvoril na dlážke odkaz "Buďte prekliati!"

Odkaz neznámeho

*Neplačte za mnou, šetrite si slzy,
vyprevadzte ma chvíľkou pokoja.
A nemajte mi za zlé, že som bol k vám drzý,
veď aj vy budete raz ako ja.*

*Mám dušu takú, za prsty sa ťahá
ešte aj s plačom rosy na okne,
natolko plachá, že sa ani nahá
slza jej líca v tvári nedotkne.*

*Dotýkať sa jej smú len chĺpky nachu
na hánke, a ja neviem bez neho,
veď všetci sme len z rovnakého prachu,
pozemského, a teda hviezdneho.*

*Neplačte za mnou, budem všade vôkol,
zbeh vašej lásky, váš hriech, i váš lieh.
V rukách vám vybuchnem a padnem ako sokol,
rozplyniem sa vám ako v tvári sneh.*

Teodor Križka

** Zdá sa nám, že prirodzenosť Božieho zámeru sa prejavuje pomaly. Taká podenka by si myslela, že vôbec, natoľko je jej život krátky. Ale život stromu je jej prejavom. Korene roztrhajú asfalt i betón pod ním. Tak Boh trhá aj zdanlivú nadvládu hriechu.*

https://scontent.fbts4-1.fna.fbcdn.net/v/t1.0-9/26992180_10215683869389815_4701467360402014221_n.jpg?oh=e515a5bf2a1e257b3f59f15d211feb9f&oe=5B24AC70

** Čas je iba naša abstrakcia. Odvodzujeme ho od pohybu telies. Mne sa páči predstava, že časom sme bombardovaní ako pole zrnom. Nebeský rozsievateľ chodí po našich brázdach a osieva našu dušu. Od nás závisí, či zrno aj vzíde a prinesie úrodu. Nie je podstatné, akú veľkú, ale že nejakú prinesie.*

** Poéziou nikoho nechcem presviedčať, že som dobrý. Chcem iba poukázať na to, že tvorba je príležitosť opravovať samého seba, a samozrejme i jej čítanie.*

** Mnohí nedôslední kresťania či otvorení pohania kritizujú cirkev, že si nestane do čela ich zápasov o národ. Nestane si, a robí tak správne.*

1. cirkev už tým, že je, je kultúrotvornou osou každého národa. Je univerzálna, je tu pre každého, nie iba pre jeden národ. Bez nej alebo proti nej sa národ zbavuje idey, teda odsudzuje sám seba na príkoria a duchovné otupenie, prípadne aj na zánik.

2. národ ako politická sila vznikol počas protikresťanskej Francúzskej revolúcie, ktorá sekularizované národné cítenie použila proti cirkvi a monarchii. Výsledok deštrukcie európskych monarchií privodil úplný odklon národov od kresťanstva, čo umožnilo premeniť národy na konzumnú masu, spejúcu k etnickému a kultúrnemu vymieraniu a neschopnú rozlíšiť dobro od zla, nieto brániť vlastnú civilizáciu.

3. cirkev je jediná, kto učí človeka mravnosti podľa Desatora, teda uchováva jeho integritu, vytvára univerzalitu jednotlivostí, krotí šovinizmus, ale dáva posilu utláčaným. Slovenský národný zápas nie je útočný, ale obranný. Bol vyprovokovaný inými nacionalizmami - útočnými.

** Predstavitelia Poľska, Maďarska a už i Rakúska pochopili podvodnú stránku protikresťanského ťaženia. Kresťanstvo je najlepší atopologický model života, aký kedy ľudstvo objavilo. Môžeme spolu s básnikom Mons. Jozefom Tóthom povedať, že iba Kristus je schopný rozvariť zlo tohto sveta na kašu. Kresťanstvo bolo, je a bude. Dá sa proti nemu bojovať, ale za akú cenu? Vidíme tie milióny a milióny mŕtvych, ktoré ťaženie proti Bohu prináša. Ešte iba nedávno padol komunizmus, a už znova dvíha hlavu, používajúc lživú a ľstivú rétoriku, dokonca sa pritom neštíti ani prežehnať. Západný liberalizmus však nie je o nič prívetivejší, veď je potomkom tých istých síl, ktoré rozpúťali krviprelievania vo Francúzsku r. 1789.*

** Liberalizmus na rozdiel od kresťanskej univerzality ako kauzality prirodzených jednotlivostí, je kozmopolitný, zbavujúci jednotlivosť jej prirodzenosti. Liberalizmus ľstivo použil národy proti nim samým, proti ich záujmom, aby ich pod rúškom oslobodenia z tzv. žalárov národov, teda monarchií, zbavil postupne ich vlastných koreňov a zmyslu. Liberalizmus sa premenil na tyrana, práve tak ako marxizmus, ktorý namiesto národa povolal do zbrane robotnícku triedu. Liberalizmus rozbil kresťanskú univerzalitu, aby ju nahradil žalárom kozmopolitizmu.*

** Je zvláštne lipnúť na pozemskom živote viac ako na večnom, pritom oproti večnému je pozemský život menší ako zrníčko prachu. Nikto nelipne na prenatálnom štádiu života, máloktorý absolvent vysokej školy by sa rád vrátil do materskej škôlky.*

** Prečo tak veľmi chcú vylepšovať Tatókrajínari Slovensko, keď mu ani nevedia prísť na meno? Na čím obraz ho vlastne túžia vylepšiť? Na svoj? A to je aký? Ten z kaviarní? Mne by nenapadlo nazývať "touto krajinou" ani Urundi-Burundi, a keby sa mi tam nepáčilo, veruže by som tam nezostal ani minútu, alebo by som sa usiloval chápať Urundo-Burudčanov a hľadať si k nim vzťah.*

** Nikoho netreba o ničom presviedčať. Kto má uši, aby počul, bude počuť aj váš tichý šepot, ba aj mlčanie.*

** Keď si človek pripadá dokonalý, nemá už kam rásť. Umiera zaživa. Len vedomie nedokončenosti, nezavršenosti poskytuje príležitosť stále na sebe pracovať. Tak je to s človekom jednotlivom, ale aj s ľudstvom. Vedomie absolútnej dokonalosti, ktorou je Boh, je nekonečnou príležitosťou pre nedokonalosť, aby duchovne nestagnovala, neodumierala, či úplne nezomrela v žijúcom tele.*

** Láska neprináša pocit samoty ani keď je osamelá. Pýcha, nenávisť či odpor naopak, vzbudzujú pocit samoty uprostred ľudí.*

** Všetko, čo máme, máme do daru, nezaslúžene, a predsa často uvažujeme, či sme mali urobiť dobre niekomu, kto si to nezaslúži.*

** Z poníženého Nemecka povstal Hitler, z poníženého Ruska povstal Stalin, dávajte si bacha na tých, ktorí ponížujú, aby povyšovali - výsledok býva ešte väčší plač.*

** Lucifer, Svetlonos, bol najkrajší spomedzi anjelov. Chcel byť viac ako Boh. Porazený a zhodený do času na Zem, aby pokúšal ľudí a mal moc nad tretinou sveta, zdá sa všadeprítomný, až natoľko, že si ho ľahko zamieňajú s Bohom. Na tejto báze vznikajú lživé náboženstvá a rozličné ezoterické školy. Ako sa mu to darí? Práve preto, že imituje Boha, javí sa príťažlivý, krásny, múdry. Ale nemôže ponúknuť nič zo svojho, len z toho, čo pochytil od Stvoriteľa. Jeho je iba tá časť z pochyteného, ktorá predstavuje prekrútenie pôvodnej pravdy, to, čo pravdu imituje,*

karikuje, posúva na vedľajšiu koľaj. Lahko sa však dá odlíšiť od Boha: zbavuje naše skutky mravnosti, čo nazýva oslobodením od tmárstva.

** Kým mám svoj názor, pochybujem. Viera už nestojí o vlastný názor, o potácanie sa ľudského ega. Viera sa oblieka do názoru Božieho.*

** Mravnosť, alebo aspoň túžba po pravde a spravodlivosti, sú predpoklady, že človek nezablúdi, keďže stratil inštinkt, na rozdiel od vlka alebo včely, nieto od dudka, ktorý trať k svojej búrľavine ponad osemtisíc kilometrov.*

** A čože by komu pomohlo, keby neveril? Neveriť znamená uveriť v nezmyselnosť života, čo má za následok všetok marazmus naokolo...*

** Veda nemôže odpovedať na otázku, čo je človek, pretože svojho času apriori vylúčila z poznania Boha. Práve preto existuje náboženstvo, zdroj akejkoľvek kultúry, i skutočného vedeckého poznania. To je tá nekonečná vzdialenosť medzi človekom a zvieraťom, dvoma zdanlivo podobnými formami organického života. Aj popieranie religiozity má výlučne religiózny charakter, ibaže so záporným znamienkom. Existuje teda aj antikultúra. Kým kultúra je evolúciou mravnosti, antikultúra je jej involúcia. Preto nemôže existovať nijaká kultúra smrti. Vraždenie nenarodeného života je priamym dôsledkom a jedným z najvýraznejších znakov antikultúry, práve tak ako každý odklon od prirodzenosti k abnormalite a deviáciám.*

** Z Izraela tela povstal Izrael ducha...*

** Čím slabší hrdina, tým silnejšie reči...*

** Keď magnet chce priťahovať oddelené železné predmety a piliny, musí byť sám ešte magnetom...*